

ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΑΞΙΑΣ ΜΕΣΩ ΜΕΘΟΔΟΥ ΔΟΜΙΚΗΣ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Δ. Σταμόπουλος^{1,*}, Π. Δήμας¹, Α. Τσακανίκας¹

¹Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, Σχολή Χημικών Μηχανικών, ΕΜΠ, Αθήνα, Ελλάδα

(*dstamopoulos@mail.ntua.gr)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μεγάλο μέρος της σύγχρονης οικονομικής δραστηριότητας πραγματοποιείται από πολύπλοκες αλυσίδες παραγωγής που εκτείνονται σε πολλούς βιομηχανικούς κλάδους και χώρες, διαμορφώνοντας παγκόσμια δίκτυα παραγωγής ή «παγκόσμιες αλυσίδες αξίας» (ΠΑΑ), οι οποίες περιλαμβάνουν όλες τις δραστηριότητες που απαιτούνται άμεσα και έμμεσα για την παραγωγή ενός τελικού κατασκευασμένου προϊόντος^[1]. Το επίκεντρο της διεθνούς εμπειρικής βιβλιογραφίας σχετικά με τις ΠΑΑ περιστρέφεται γύρω από την πληθώρα των πολλών και διαφορετικών προσεγγίσεων για τη χαρτογράφηση της συμμετοχής σε επίπεδο μεμονωμένων επιχειρήσεων και χωρών. Ωστόσο, η υποεθνική διάσταση της συμμετοχής και τοποθέτησης σε ΠΑΑ έχει παραμείνει συγκριτικά ανεξερεύνητη, εν μέρει λόγω της χρόνιας έλλειψης αξιόπιστων περιφερειακών δεδομένων^[2]. Η παρούσα εργασία επιχειρεί να καλύψει μέρος του συγκεκριμένου ερευνητικού κενού, αναπτύσσοντας ένα νέο μεθοδολογικό πλαίσιο το οποίο μετρά ταυτόχρονα την υποεθνική περιφερειακή συμμετοχή σε ΠΑΑ και σε εγχώριες αλυσίδες αξίας. Η βάση της μεθοδολογικής προσέγγισης είναι η τροποποίηση μιας υπάρχουσας μεθόδου δομικής αποσύνθεσης της παραγόμενης ενσωματωμένης προστιθέμενης αξίας^[3] και η εφαρμογή της στους υποεθνικούς πίνακες εισροών-εκροών που περιέχονται στη νέα βάση δεδομένων EUREGIO^[4]. Τα αποτελέσματα και οι δείκτες συμμετοχής που προκύπτουν οργανώνονται σε συγκεκριμένες μελέτες περίπτωσης στο περιφερειακό και κλαδικό επίπεδο και αναδεικνύουν έντονες διαφορές στην εμβάθυνση της συμμετοχής των ευρωπαϊκών και ελληνικών περιφερειών σε ΠΑΑ, υποδεικνύοντας έντονες περιφερειακές ανισότητες.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, ανάλυση εισροών-εκροών, περιφερειακή ανάλυση, οικονομική γεωγραφία

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Timmer, M., Los, B., Stehrer, R., & de Vries, G. J. (2013). Fragmentation, incomes and jobs: an analysis of European competitiveness. *Economic Policy*, 28(76), 613–661. <https://doi.org/10.1111/1468-0327.120>
- [2] Miller, R. E., & Blair, P. D. (2009). *Input-output analysis: foundations and extensions*. Cambridge university press.
- [3] Wang, Z., Wei, S.-J., Yu, X., & Zhu, K. (2022). Global value chains over business cycles. *Journal of International Money and Finance*, 126, 102643. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2022.102643>.
- [4] Thissen, M., Lankhuizen, M., van Oort, F., Los, B., & Diodato, D. 2018. EUREGIO: The Construction of a Global IO Database with Regional Detail for Europe for 2000–2010; Tinbergen Institute Discussion Paper; No. TI 2018–084/VI; Tinbergen Institute: Amsterdam, The Netherlands. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3285818>.